

5. Bahrain havde en tilsvarende grænsestrid med deres store og normalt gavmilde nabo, Saudi Arabien. Man kunne imidlertid ikke blive enige om grænsedragningen, så man enedes derfor om, at droppe spørgsmålet og istedet dele udbyttet fra området. Saudi Arabien skulle forestå undvindingen inc. sende råolien igenem en 52 tommer pumpeledning til raffinaderiet i Bahrain, hvor det raffineres og eksporteres.
- Saudi Arabien betales for produktionen og pumpningen, Bahrain betales for raffineringen og udskibning – alt til markedspriser. Det resterende salgsproveny deles ligeligt mellem de to parter. God løsning.
6. Vi har et tilsvarende problem med Qatar – det forsøges løst ved den internationale domstol i Haag – men i de 18 år jeg har boet på Bahrain har der været 5-6 militæraktioner med skib og artilleri udveksling, døde og tilfangetagne.
- I begge tilfælde skyldes grænsestriden tilstedeværelse af olie.

XXXVI. Langtidsplanlægning (min. 5 år)

Med hensyn til den færøske Shetlandsrenden, bør der ikke – i.h. til ovenstående pkt. XXXV – foretages noget som helst, før grænsedragningen er internationalt anerkendt.

Da en sådan afgørelse kan tage lang tid, og da afgørelsen ikke bør forceres, kan det være praktisk at udføre olie-efterforskningen for »kontinental-sokkel-delen« hurtigere end, og helt uafhængigt af »Shetlandsrenden«.

Dette lader sig nemt gøre, da Shetlandsrenden – geografisk og geologisk – er meget forskellig fra den øvrige del af den færøske undergrund, der er beliggende på kontinental soklen.

Sverre Dan Joensen heldur ikki tíðin er tann rætt til dýrar oljuborgingar í Atlantshavi

Bíðið við oljukanningum til prísurin hækkar

Tíðin í dag er sera vánalig til oljukanningar í torfórum økjum. Og hetta ger seg ikki minst galdandi fyri boringar í Atlantshavinum. Tí eiga boringar eitt nú við Føroyar at bíða til prísurin á ráolju hækkar sigur Sverre Dan Joensen í frágreiðing síni um framtíðar føroyska oljuvinnu.

XXXVII. Tidsrammen for kontinental-sokkel delen

Det er nødvendigt, at landstyre nu tager stilling til, om

1. Kontinental-sokkel-delen skal udforskes så hurtigt som mulig, med en koncessionshaver – hvis nogen melder sig – der har det fulde ansvar for udforskning/udvinding i hele kontinental-sokkel delen.
2. Eller skal udviklingen ske mere trinvis, hvor den af landstyre nedsatte organisation, er involveret i de forskellige beslutningsprocesser – fra planlægning af de seismiske undersøgelser til raffineringen af råolien.

Valget af den ene eller anden form, afhænger meget af hvilke tilbud på udførelsen af de forskellige nødvendige operationer i forbindelse med udnyttelsen af undergrunden, der fremkommer.

XXXVIII. Systematisk og professionel udforskning

Hovedideen må imidlertid være, at det færøske område er så lille, at »udøverne« må forpligte sig til at udforske/udnytte alle muligheder og ikke kun de mest lukrative.

Udforskningen skal foretages i logisk og konsekvent omhyggelig videnskabelig undersøgelse og vurdering af allerede indsamlede seismiske test-resultater, boreprøver og borelocks fra Lopra, da disse oplysninger bør indgå i det fremtidige beslutningsgrundlag i forbindelse med planlægningen af fremtidige seismiske undersøgelser og nye prøveboringer, jvnfør pkt. 31 (Lopra).

Enhver plan for seismisk udforskning, skal inden den effektueres, godkendes af »olieorganisationen«, der skal checke, at planen tager tilstrækkelig hensyn til alle muligheder for olieforekomster.

Denne vurdering må foretages af højt kvalificerede »seismiske specialister« – enten som »in-house« know-how eller gennem en ekstern konsulent-service. Dette check er noget af det vigtigste, idet det er bestem-

mende for den umiddelbare succes for de seismiske undersøgelser og deraf følgende placeringer af prøveboringer.

I forbindelse med planlægningen af det seismiske system og vurdering af de seismiske målinger, bør man virkelig anvende de bedst mulige kapaciteter, – selv om disse skulle være lidt dyrere end gennemsnittet – idet en sådan ekstraudgift intet er i mod udgifterne til en prøveboring, der er resultatløs.

Det er meget vigtigt, at få sammensat den rigtige organisation fra starten. Denne organisation skal være så slagkraftig som mulig, med en klar kompetencefordeling.

Den skal bestå af en meget erfaren all-round projektleder, der kender alle aspekter af olieudforskning og olieudvinding herunder kontrakt-forhandlinger på allerhøjeste plan. Desuden skal han være god til (og vilig til) at træne sin færøske stab.

En sådan person er vanskelig at få ved direkte annoncering, men man henvender sig blot til et af de mange konsulentfirmaer, der findes inden for oliebranchen – især i Houston, Texas – firmaet vil så finde den rette mand til jobbet enten ved »head-hunting« eller ved »sekundering«.

Betaling for denne service svarer normalt til en månedsløn for den nyansatte.

Valget af denne projektleder er meget betydningsfuld for hele undergrunds udforskningen.

Denne organisation skal også tage sig af den under pkt. XXVII omtalte omskoling og efteruddannelse til job inden for olie-industrien.

Gode seismiske undersøgelser vil kræve rimelig gode topografiske kort. Hvis de ikke forefindes for de pågældende områder, har jeg forstået, at man har folk på Færøerne der kan fremstille dem. Ellers vil det være en fordel, at indkøbe disse instrumenter med tilsvarende computere og landmåler-software, således at disse kort automatisk kan fremstilles på en almindelig cad-plotter.

Når »organisationen« har fået indsamlet tilstrækkeligt positivt materiale til at større oliefirmaer er villige til at overtage olieudforskningen i koncession på 50-50 basis, bør udførelsen og ansvaret overlades til dem. I sådan et tilfælde er det vigtigt, at kontrakten indeholder en bestemmelse om et vist minimum prøveboringer, der skal udføres, samt at kontrakten ophører, hvis firmaet inden for et vist tidsrum ikke har fundet olie, f.eks. 2 år, således at et enkelt uheldigt firma ikke blokerer hele olieudforskningen på Færøerne.

De seismiske undersøgelser vil måske vise, at der er så mange muligheder, at man kan opdele Færøerne i flere koncessioner.

XXXIX. Lave oliepriser, derfor dårlige tider for olieudvinding

På grund af de lave råoliepriser i øjeblikket, er det realistisk at regne med, at det kun er økonomisk at udføre landbaserede prøveboringer, eller prøveboringer på meget lavt vand, i hvert tilfælde det første år. Idet boringer på dybt vand under de fremherskende strøm- og bølgeforhold vil kræve meget kraftigt materiel.

Det er meget nødvendigt, at Færøerne selv fremmer interessen for olieudvinding på Færøerne og først sender parcellerne ud til licitation, når man ved, der er nogle der er interesseret i at byde på dem.

Det skulle nødtigst gå som på Grønland, hvor man udbød olie-udforsknings parceller på Grønlands østkyst, men der kom ingen tilbud, selv om man udbød dem to gange.

Hvorfor skulle oliefirmaer investere i områder, hvor olieudvindingen er usikker, vanskelig og dyr, når der er masser af olierige områder, der blot venter på, at et kapitalstærkt firma kommer og henter deres let tilgængelige olie op, så den kan blive solgt.

Tiderne er meget dårlige for olieudforskning af de områder, der er lidt vanskelige. Og det er tilfældet med de færøske boringer ude i Atlanterhavet.

Derfor bør disse vente til råolierne bliver højere. Jvnfør pkt. XXV.

XXXX. Afslutning

Jeg håber med ovenstående rapport, over mine erfaringer – på godt og ondt – at have bidraget til at undgå nogle af de mest elementære fejl.

Hvis nogen ønsker yderligere oplysninger eller forklaringer, er de altid velkomne til at fremsende forespørgslen til mig på min fax. (0973)262323, og jeg vil svare pr. fax.

Manama, Bahrain,
23.3.1993

Sverre Dan Joensen.

Storno
900
MHZ
viqar bert
235 gr.

Storno
Handan Á 6 - Tórshavn
Tlf. 14414 - Fax. 18045